

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

Київ

Про затвердження Положення про вимоги до договору про надання послуги залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню, що укладається між кредитними спілками та споживачами

Відповідно до статей 7, 15, 55¹, 56, 61 Закону України “Про Національний банк України”, статей 6, 7, 9, 21 Закону України “Про фінансові послуги та фінансові компанії”, статей 4, 14-16, 35, 37 Закону України “Про кредитні спілки”, з метою забезпечення захисту прав та інтересів споживачів фінансових послуг з числа членів кредитних спілок під час укладання ними договору про надання фінансової послуги залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню, Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Положення про вимоги до договору про надання послуги залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню, що укладається між кредитними спілками та споживачами (далі – Положення), що додається.

2. Кредитним спілкам протягом трьох місяців із дня набрання чинності цією постановою привести свою діяльність у відповідність до вимог Положення.

3. Управлінню захисту прав споживачів фінансових послуг (Ольга Лобайчук) після офіційного опублікування довести до відома кредитних спілок інформацію про прийняття цієї постанови.

4. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на Голову Національного банку України Андрія Пишного.

5. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Положення
про вимоги до договору про надання послуги залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню, що укладається між кредитними спілками та споживачами

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблене відповідно до вимог Законів України “Про Національний банк України”, “Про кредитні спілки” (далі – Закон про кредитні спілки), “Про фінансові послуги та фінансові компанії” (далі – Закон про фінансові компанії), “Про електронну комерцію”.

2. Під терміном “уповноважений працівник кредитної спілки” в цьому Положенні розуміється працівник кредитної спілки, якого відповідно до вимог законодавства України було уповноважено на підписання зі споживачами договорів та інших документів від імені кредитної спілки.

Інші терміни, які вживаються в цьому Положенні, використовуються в значеннях, визначених Законом про кредитні спілки, Законом про фінансові компанії, іншими законами України та нормативно-правовими актами Національного банку України (далі – Національний банк).

3. Це Положення визначає вимоги до договору про надання послуги залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню, включаючи індивідуальну частину договору приєднання про надання цієї послуги, додатки та додаткові договори до них (за наявності) [далі – договір вкладу (депозиту)], що укладається між кредитними спілками та споживачами.

4. Вимоги цього Положення не поширюються на статут та/або внутрішні документи з надання фінансових та інших послуг кредитною спілкою.

II. Вимоги до договору вкладу (депозиту)

5. Договір вкладу (депозиту) викладається з дотриманням технічних вимог, наведених у додатку до цього Положення.

6. Паперова або електронна копія (засвідчена/незасвідчена) договору вкладу (депозиту) не надається споживачу замість оригіналу договору вкладу (депозиту), що укладений у формі паперового документа.

7. Умова договору вкладу (депозиту), яка за змістом належить до одного розділу договору, не викладається в іншому розділі (не стосується умови, яка конкретизується умовою в іншому розділі договору).

8. Договір вкладу (депозиту) повинен містити:

1) повне найменування кредитної спілки відповідно до її установчих документів та відомостей Державного реєстру фінансових установ разом з ідентифікаційним кодом згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України та інформацією про дату та номер рішення про видачу кредитній спілці ліцензії;

2) дату укладення;

3) поняття для визначення сутності предметів та подій в межах договору вкладу (депозиту) (далі – поняття) у термінах, які містяться в законодавчій термінології відповідного предмета правового регулювання та визначені законодавством України, що регулює відповідний ринок фінансових послуг [якщо такі поняття передбачено для договору вкладу (депозиту)];

4) назви видів грошових зобов'язань (проценти, комісії та інші платежі за надання та користування фінансовою послугою; пені, штрафи, неустойки та інші види компенсації, які застосовуються чи стягуються в разі невиконання або неналежного виконання зобов'язання) та інші терміни, що використовуються за текстом договору вкладу (депозиту), з роз'ясненням їх економічної сутності, бази розрахунку та порядку обчислення;

5) дату повернення вкладу (депозиту) споживачу [не стосується вкладів (депозитів) на вимогу] або обставини, у разі настання яких вклад (депозит) повертається споживачу;

6) розмір процентної ставки за вкладом (депозитом) з урахуванням частини першої статті 1061 Цивільного кодексу України;

7) спосіб внесення коштів на вклад (депозит) (готівкою, в безготівковій формі);

8) інформацію про наявність у споживача та у кредитної спілки права продовження строку дії вкладу (депозиту) зі впливом строку, встановленого договором вкладу (депозиту), або після настання визначених договором вкладу (депозиту) обставин;

9) інформацію про наявність або відсутність у споживача права зняття частини вкладу (депозиту), поповнення вкладу (депозиту) протягом строку дії договору вкладу (депозиту);

10) інформацію про можливість автоматичного зарахування нарахованих процентів на вклад (депозит) на поповнення вкладу (депозиту);

11) порядок нарахування процентів на суму вкладу (депозиту);

12) інформацію про періодичність виплати процентів або доходу в іншій формі на вклад (депозит) – щомісяця/щотижня/щодня/щороку або в кінці строку зберігання коштів, із зазначенням терміну (дати) виплати (за можливості), а також строк та спосіб (готівкою, в безготівковій формі) такої виплати;

13) зазначення порядку, включно зі строком, повернення вкладу (депозиту) зі впливом встановленого договором вкладу (депозиту) строку або настанням інших обставин, визначених договором вкладу (депозиту);

14) перелік та вартість супровідних послуг кредитної спілки, що надаються під час укладення договору вкладу (депозиту) [якщо вони передбачені для договору вкладу (депозиту)];

15) інформацію про те, що протягом строку дії договору вкладу (депозиту) тарифи, комісійні винагороди та інші збори за послугою залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню, а також за супровідними послугами кредитної спілки чи третіх осіб, що надаються під час укладення договору вкладу (депозиту), залишаються незмінними або можуть бути змінені;

16) інформацію про наявність у споживача права відмовитися або розірвати договір вкладу (депозиту) чи припинити за його вимогою зобов'язання за цим договором, а також умови і порядок реалізації такого права споживачем в односторонньому порядку, включно зі строком, протягом якого споживач має право використати таке право відмови [якщо таке право передбачене законами України для договору вкладу (депозиту)];

17) порядок повернення вкладу (депозиту) та нарахованих на нього процентів до спливу строку або до настання інших обставин, визначених договором вкладу (депозиту);

18) розмір процентної ставки за вкладом (депозитом) у разі дострокового розірвання договору вкладу (депозиту) на вимогу споживача (якщо застосовується) та порядок перерахунку нарахованих процентів на вклад (депозит) у разі дострокового розірвання договору;

19) зазначення, що сторона договору вкладу (депозиту), яка порушила зобов'язання, звільняється від відповідальності за порушення зобов'язання, якщо вона доведе, що це порушення сталося внаслідок випадку або форс-мажорних обставин (обставини непереборної сили), що засвідчуються Торгово-промисловою палатою України та уповноваженими нею регіональними торгово-промисловими палатами;

20) інформацію про наслідки невиконання або неналежного виконання кредитною спілкою обов'язків за договором вкладу (депозиту);

21) порядок унесення змін до умов надання послуги залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню, визначених договором вкладу (депозиту), та канал для комунікації для погодження сторонами таких змін щонайменше за 30 календарних днів до дати настання таких змін, не включаючи власний вебсайт кредитної спілки [якщо такі зміни передбачено договором вкладу (депозиту)];

22) відомості про право споживача розірвати договір до дати, з якої застосовуватимуться зазначені в підпункті 21 пункту 8 розділу II цього Положення зміни, без будь-якої плати за його розірвання, а також інформацію про те, що такі зміни є погодженими споживачем у разі неповідомлення кредитної спілки про розірвання договору вкладу (депозиту) до дати, з якої застосовуватимуться такі зміни, у спосіб, визначений цим договором;

23) інформацію про невідшкодування коштів за вкладом (депозитом) у кредитній спілці Фондом гарантування вкладів фізичних осіб згідно зі статтею 26 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб";

24) інформацію про порядок звернення споживача з питань виконання сторонами умов договору вкладу (депозиту) до кредитної спілки;

25) найменування уповноважених державних органів, до яких відповідно до законодавства України має право звернутися споживач з питань захисту прав споживачів фінансових послуг.

9. Договір вкладу (депозиту) не повинен містити:

1) власної інтерпретації кредитною спілкою понять/термінів, що вже визначені законодавством України;

2) понять/термінів, які вводять або можуть увести споживача в оману через перетинання або збіг їх економічної сутності з іншими термінами, які визначені

законодавством України, що регулює відповідний ринок фінансових послуг (з урахуванням підпункту 3 пункту 8 розділу II цього Положення);

3) заборони або обмеження права споживача подати звернення (скаргу), позов до суду або застосувати інші заходи правового захисту за договором вкладу (депозиту) або вимоги реалізовувати таке право виключно через посередництво або арбітраж;

4) права на односторонню зміну (згідно з договором або законами України) умов договору вкладу (депозиту) без фактичного надсилання повідомлення споживачу погодженим кредитною спілкою і споживачем каналом для комунікації, не включаючи власний вебсайт кредитної спілки, що дає змогу встановити дату надсилання, з урахуванням особливостей, визначених Законом про фінансові компанії;

5) зобов'язання споживача повідомити кредитну спілку про свій намір розірвати чи припинити дію договору вкладу (депозиту) або про свою відмову від продовження строку дії вкладу (депозиту) зі впливом строку, встановленого договором вкладу (депозиту), або після настання визначених договором вкладу (депозиту) обставин у строк, що не є розумним (достатнім з урахуванням обставин для вчинення кредитною спілкою відповідно до умов договору або законодавства України дії без необґрунтованих зволікань), або необґрунтовано завчасно;

6) права кредитної спілки змінювати розмір процентів на вклад (депозит) на умовах повернення вкладу (депозиту) зі впливом встановленого договором строку в односторонньому порядку;

7) виключне право кредитної спілки визначати належність виконання сторонами умов договору вкладу (депозиту).

III. Вимоги до договору вкладу (депозиту), що укладається у формі електронного документа

10. Оригінал договору вкладу (депозиту), що укладається у формі електронного документа та надається споживачу, повинен містити:

1) електронний підпис споживача з урахуванням вимог законодавства України;

2) кваліфікований електронний підпис уповноваженого працівника кредитної спілки з кваліфікованою електронною позначкою часу;

3) дату та час його укладення;

4) адресу вебсайту кредитної спілки в шаблоні [URL доменне ім'я вебсайту] або назву платіжного, включно з мобільним, застосунку мовою, якою такий застосунок представлений в онлайн-магазинах застосунків App Store, Google Play та інших аналогічних онлайн-магазинах, з використанням якого укладено договір вкладу (депозиту);

5) відомості про:

технологію (порядок) його укладення;

порядок накладання електронних підписів сторонами договору вкладу (депозиту);

спосіб (способи) ідентифікації та верифікації споживача з урахуванням вимог, визначених Положенням про здійснення установами фінансового моніторингу, затвердженим постановою Правління Національного банку від 28 липня 2020 року № 107 (зі змінами);

6) узгоджений сторонами спосіб надсилання (повторного надсилання) підписаного договору вкладу (депозиту) споживачу;

7) умови виготовлення та отримання засвідчених копій договору вкладу (депозиту) на папері з електронного документа.

11. Одноразовим ідентифікатором для використання споживачем електронного підпису одноразовим ідентифікатором під час підписання договору вкладу (депозиту) та змін до нього не можуть бути адреса електронної пошти та пароль або логін і пароль до неї, пароль або логін і пароль до мобільного застосунку або особистого кабінету для дистанційного обслуговування, номер телефону, номер договору, реквізити електронного платіжного засобу споживача, номер рахунку споживача або будь-які персональні дані споживача чи відомості договору, що ідентифікують споживача, в будь-якій формі їх застосування.

12. Оригінал договору вкладу (депозиту), укладений у формі електронного документа, надсилається споживачу одразу після його підписання, але до початку надання йому фінансової послуги.

13. Договір вкладу (депозиту), що укладається у формі електронного документа, викладається в форматі, який відображається на екранах різних технічних засобів електронних комунікацій зі збереження цілісності [зміст тексту договору вкладу (депозиту) не втрачено і не змінено з моменту його укладення] та читабельності.

Додаток
до Положення про вимоги до договору про
надання послуги залучення коштів та
банківських металів, що підлягають
поверненню, що укладається між
кредитними спілками та споживачами
(пункт 5 розділу II)

Технічні вимоги до договору вкладу (депозиту)

1. Договір вкладу (депозиту) до моменту його підписання споживачем заповнюється в усіх передбачених для внесення інформації полях, які неможливо змінити після підписання споживачем.

2. Текст договору вкладу (депозиту) викладається:

- 1) з використанням шрифту:
чорного кольору;
типової (не різновиду) гарнітури Arial, Verdana, Tahoma, Times New Roman або однієї з тих, що затверджені брендбуком кредитної спілки (за винятком декоративних і рукописних шрифтів);
кегля не менше 11 друкарських пунктів;
- 2) з міжрядковим інтервалом не менше одинарного;
- 3) напівжирним накресленням:
цифрового значення вартості та кількісних характеристик фінансової послуги, а також цифрового значення умов її надання;
цифрового значення вартості супровідних послуг (за наявності);
попередження споживача про невідшкодування коштів за вкладом (депозитом) у кредитній спілці Фондом гарантування вкладів фізичних осіб.

3. Вимоги, визначені в пункті 2 додатка до Положення про вимоги до договору про надання послуги залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню, що укладається між кредитними спілками та споживачами, не поширюються на додаток до договору про надання послуги залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню, у вигляді графіку нарахувань, платежів, виплат.

4. Гіперпосилання для договору вкладу (депозиту), що укладається у формі електронного документа, допускається викладати шрифтом синього кольору.